

Folkloristid andsid panuse rahvusvahelisse jätkusuutliku turismi koostööprojekti

25.–27. veebruarini 2018 toimus Klaipedas Nordplusi projekti “Sustainable Tools 4 Trainers” (T4T) neljas ja ühtlasi viimane projektikohtumine, kus esitleti sihtrühmale projektitulemusi, mõeldi valminud koolitusmaterjalide edasise levitamise üle ja tehti plaane uuteks jätkuprojektideks.

Projektis (2016–2018) osalesid kuus organisatsiooni Islandilt, Eestist, Lätist, Leedust ja Soomest eesmärgiga arendada välja täiskasvanukoolituse õppematerjalid jätkusuutliku maaturismi edendamiseks. Eesti Folkloori Instituudi panus seisnes ekspertnõuannete andmises rahvajuttude, usundi ja muu pärimuse kaasamiseks maaturismiettevõtete pakutavasse turismikogemusse. Projekti avakohtumine toimus 2016. aastal 23.–26. augustini Sandgerðis (Island), seal pandi paika projekti konkreetsemad arengusihid.

Projekti eesmärk oli luua platvorm kogemuspõhiste ja innovaatiliste lähenemiste jagamiseks täiskasvanute koolitamisega tegelevate Põhja- ning Baltimaade organisatsioonide seas. Projekti põhiväljundiks on koolitusmaterjalid “Tools for Trainers in Sustainable Tourism” (<https://t4t.yolasite.com>) – projektipartnerite ja teiste organisatsioonide kogemuste ja heade tavade põhjal kokku pandud veebipõhine infokomplekt, mida saab kasutada maaturismiettevõtete koolitamisel praktilise abivahendina.

Projektimeeskond tutvus Žemaitija rahvuspargis (Leedu) kohalike talutoidutraditsioonidega. Jukka Kallio foto 2018.

Teisel projektikohtumisel, mis toimus 2017. aasta jaanuaris Riias, pani projektimeeskond paika täpsema tegevusplaani ja määras koolitusmaterjalide valmistamise tööjao- tuse, Eesti esindaja Reet Hiimäe ülesandeks jäi valmistada illustreeritud materjalid loodus- ja kohapärimuse, piirkondlike rahvajuttude ja uskumuste ning tähtpäevatahis- tuste kasutamisevõimaluste kohta tänapäeva maaturismis. Kolmas projektikohtumine (2017. aasta oktoobris Nelijärvel) võimaldas osalejatel saada juba esialgset tagasisidet sihtrühmalt ja leida täiendavad suunad materjalide väljatöötamiseks (nt temaatiliste lühivideote lisamine).

Loodame, et projekti käigus valminud materjalid aitavad suurendada sihtrühma oskusi ja pakutavate teenuste kvaliteeti maaturismi valdkonnas.

Reet Hiimäe

August Milts – filosoof eetika ja elulugude vahel

Ühe rahva vaimsure kestvust ei määra mitte üks põlvkond, vaid oma traditsioonide alalhoidmise määra kolme põlvkonna vahelises suhtluses. August Milts¹

2018. aasta mais tähistati Läti suulise ajaloo uurimise algataja filosoofiadoktor August Miltsi (1928–2008) 90. sünniaastapäeva.

August Milts sündis 28. mail 1928. aastal Līciši talus Līvāni kihelkonnas Latgales. Lõpetanud Līvānis majandus- ja tehnikaalase kooli, läks ta Riiga, et oma õpinguid jätkata. Ühe aasta oli ta Läti riiklikus teatriinstituudis ja astus seejärel Läti riikliku pedagoogilise instituudi ajaloo-osakonda. Ülikooli lõpetamise järel siirdus ta Leningradi ülikooli filosoofia osakonna aspirantuuri. Aspirantuuris kirjutas ta eetika- ja esteeti- kateemalise kandidaadiväitekirja, mille kaitses 1967. aastal. Filosoofina spetsialisee- rus Milts eetikavaldkonnale. Olles kauaaegne Läti ülikooli õppejõud (Milts töötas seal aastatel 1971–2000) ning paljude raamatute, õpikute ja populaarteaduslike artiklite autor, pühendus Milts eetilise mõtte ajaloo ja indiviidi identiteedilooma omavaheliste seoste uurimisele. Nõukogude aja lõpul süvenes ta rahvusliku taasärkamisega seotud emotsioonidesse, tõlgendades neid indiviidi vaimsete väärtuste vaatepunktist.

Nõukogude ajal kirjutatud Miltsi raamatud “Harmoniskais un disharmoniskais per- sonībā” (Harmooniline ja disharmooniline isiksus, 1979) ja “Esejas par morāli” (Esseed kõlblusest, 1985) sisaldavad esimesi märke läti rahvusliku taasärkamise tõusust. Milts jätkas teadustööde publitseerimist ka taasiseseisvunud Lätis, ning need on tänapäeval endiselt aktuaalsed nii üliõpilastele kui ka teadlastele, kes tegelevad ühiskonna ja inimsuhete uurimisega.

Miltsi uurimishuvisid ja suundumusi silmas pidades on ootuspärane, et ta jõudis elulugude ja mälestuste kogumiseni. 1988. aastal sai temast Läti Kultuuri Sihtasutuse juures tegutsenud inimestelt kogutud mälestuste arhiivi *Cilvēkarhīvs* nõukogu esimees. Kui Läti Teadusnõukogu kiitis 1992. aastal heaks Läti suulise ajaloo projekti, hakkas Filosoofia ja Sotsioloogia Instituudi juures tegutsema Läti suulise ajaloo uurimisrühm,